

**EC0045 Institucions de la UE i polítiques
comunitàries**

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Llicenciatura Economia

Curs 2002-2003

assignatura optativa

6 crèdits

Departament de DRET
PÚBLIC

Campus de Montilivi

17071 Girona

fax +34 972 41 80 32

narcis.mir@udg.es

PROGRAMA d'INSTITUCIONS DE LA UE I POLÍTIQUES COMUNITÀRIES

Professors: Narcís Mir i Sala

Objectius:

L'objectiu fonamental de l'assignatura és proporcionar als alumnes les nocions teòriques i les eines metodològiques essencials que els permetin conèixer, entendre i valorar les característiques i el funcionament institucional de la Unió Europea (UE) i de les principals accions i polítiques públiques que porta a terme. Des d'una perspectiva més àmplia, l'assignatura també pretén situar el paper que desenvolupa la UE dintre del procés històric general de la integració europea.

Programa teòric:

A) PRIMERA PART: INTRODUCCIÓ GENERAL A LA UNIÓ EUROPEA

Tema 1. Característiques generals del procés d'integració europea i objectius de la Unió Europea

Tema 2. Evolució històrica i política de la UE

Tema 3. Teories i models de la integració europea

Tema 4. El sistema institucional i de presa de decisions de la UE

Tema 5. El dret comunitari: sistema de fonts i característiques essencials del dret comunitari

Tema 6. Les competències de la UE: els principis d'atribució i de subsidiarietat.

Tema 7. El pressupost de la UE

Tema 8. El mercat interior europeu (I): les llibertats econòmiques fonamentals comunitàries

Tema 9. El mercat interior europeu (II): la política de competència: sector privat i ajuts d'estat

Tema 10. El mercat interior europeu (III): el funcionament de la Unió Econòmica i Monetària

Tema 11. El mercat interior europeu (IV): la seva dimensió exterior i la política comercial de la CE

Tema 12. El procés d'ampliació de la UE als estats de l'Europa central i de l'est

Tema 13. Catalunya i la UE: aspectes econòmics, polítics i culturals

Tema 14. Informació i documentació sobre la UE

B) SEGONA PART: ANÀLISI DE POLÍTIQUES COMUNITÀRIES

1. Introducció: Nocions bàsiques de l'anàlisi de polítiques públiques

2. Polítiques comunitàries:

2.1 Política agrícola

2.2 Política regional i de cohesió

2.3 Política d'investigació i desenvolupament tecnològic

2.4 Política de medi ambient

2.5 Política social

2.6 Política d'ocupació

Programa de pràctiques:

D'acord amb el pla d'estudis es combinaran les classes teòriques amb les classes pràctiques. Al llarg del curs es realitzaran diferents pràctiques directament relacionades amb les explicacions teòriques. Aquestes seran de diversos tipus: lectura d'articles de premsa, cerca i consulta de fonts d'informació, comentaride textos de referència, etc.

A més d'això, el desenvolupament de la part B del programa, corresponent a l'anàlisi de les polítiques comunitàries es portarà a terme en sessions en els quals el professor orientarà i dirigirà el treball dels alumnes a partir d'una metodologia de seminari de treball.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

Els continguts del programa partiran de diferents fonaments teòrics, que s'aniran combinant segons la part i el tema de què es tracti. Així, en la part A del programa s'acudirà preferentment, dintre de l'àmbit del dret, a nocions jurídiques fonamentals del dret comunitari i, dintre de l'àmbit de la ciència política, a les teories de l'anàlisi de les polítiques públiques i de l'organització i gestió pública.

Per altra banda, en la part B del programa, dedicada a l'anàlisi de les polítiques comunitàries, les classes es plantejaran entorn de la discussió de diferents supòsits i casos pràctics vinculats a la implementació d'aquestes polítiques.

Sistema d'avaluació:

Per tal de ser examinats de l'assignatura, els alumnes podran escollir entre dos sistemes d'avaluació:

1. Avaluació continuada. Consistirà en la realització de dos examens escrits de tipus test, de 15 preguntes cadascun, corresponent respectivament als temes 1 a 6 i 7a 13 de la part A del programa i en l'elaboració i exposició en classe d'un treball en grup que desenvolupi una de les polítiques comunitàries escollides pel grup dintre de les que figuren a la part B del programa. La nota final vindrà determinada per la nota mitja corresponent a les dues proves tipus test (cinquanta per cent de la nota) i de l'exposició i treball final (l'altre cinquanta per cent)

2. Examen final. Realització d'una prova escrita dividida en dues parts. La primera d'elles consistirà en respondre un test de 50 preguntes corresponent a la part A del programa. La segona part consistirà en

desenvolupar les respostes a cinc preguntes relatives a una de les polítiques escollides per l'alumne dintre de les que figuren a la part B del programa. Cada part equival al cinquanta per cent de la nota final. Tanmateix totes dues parts han de ser aprovades perquè es puguin sumar les puntuacions respectives.

Bibliografia bàsica:

* Tractat de la Unió Europea i Tractats Constitutius de les Comunitats Europees, ed. Tecnos, Madrid, 1999.

Tratados de la Unión europea. Textos consolidados. Boletín Oficial del Estado. Madrid 2000

ABELLAN HONRUBIA, V. (dir), PONS RÀFOLS, X.; SAURA ESTAPÀ, J.(coord.): *Nocions bàsiques de Dret Internacional Públic per a les diplomatures de Ciències Empresarials i de Gestió i Administració Pública*, Ed. UB, Barcelona, 1996.

ABELLÁN, V. - VILÀ B. (dir): *Lecciones de Derecho Comunitario Europeo*, Ed..Ariel, 3a ed., Barcelona, 1998.

MOLINA DEL POZO, C.F.: *Manual de Derecho de la Comunidad Europea*, Ed. Trivium,S.A, 3º ed., Madrid, 1997.

ISAAC, Guy. *Manual de derecho comunitario general*. Ed.Ariel, 5ª ed. Barcelona 2000

MORATA , Francesc. *La Unió Europea. Procesos, actores y políticas*. Ariel. Barcelona 1998.

MORATA, Francesc (coord.) *Políticas públicas en la Unión Europea*. Ed.Ariel. Barcelona 2000

PARLAMENT EUROPEU. *Fitxes tècniques*. <http://europarl.int>. Cal anar a "Referencias" i després a a "Estudios y doc. De referencia"

BORCHARDT, Klaus Dieter. *El ABC del derecho comunitario*. Comissió Europea. Direcció General d'Educació i Cultura. Luxemburg 2000

SUBIRATS, Joan. *Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración*. Ed. Ministerio para las Administraciones publicas. Madrid 1994

BARBÉ, Esther (coord.) *Política exterior europea*. Ed. Ariel. Barcelona 2000

LOPEZ ESCUDERO, Manuel i MARTIN Y PEREZ DE NANCLARES, José. *Derecho Comunitario Material*. McGraw Hill. Madrid 2000

Bibliografia complementària:

- ANDRÉS SÁENZ DE SANTA MARIA, M.P.; GONZÁLEZ VEGA, J. ; FERNÁNDEZ PÉREZ, B. : *Introducción al derecho de la Unión Europea*, Eurolex, Madrid, 1996

- BOULOUIS, Jean : *Droit Institutionnel des Communautés Européennes*, Montchrestien, 4a ed., Paris, 1993.

- CARTOU, Louis : *L'Union Européenne*, Precis Dalloz, Paris, 1994.

- HARTLEY, T.C. : *The Foundations of european Community Law*, Claredon Press, 3º de. Oxford, 1994.

- KAPTEYN, P.J. G.- VERLOREN VAN THEMAAT : *Introduction to the law of the European Communities*, Gormey (2a), 1990.

- LOUIS, J.V.: *El ordenamiento jurídico comunitario*, Comisión de 1as Comunidades Europeas, Col. Perspectivas Europeas, OPOCE, 5a ed., Luxemburg, 1993.

- MANGAS MARTIN, A.: *Derecho Comunitario europeo y derecho español*, Tecnos, 2a edició, Madrid, 1987.
- MANGAS MARTIN, A. ; LIÑAN NOGUERAS, D. : *Instituciones y derecho de la Unión Europea*, ed. Mac Graw Hill, Madrid, 1999.
- MUÑOZ MACHADO, S. : *La Unión Europea y las mutaciones del Estado*, Madrid, 1993.
- MENY, Yves i THOENIG, Jean-Claude. *Las políticas públicas*. Versió espanyola a càrrec de Francisco Morata. Ariel. Barcelona. 1992